

BSA zinātniskā darbība 2022.-2024. studiju gados.

1. Zinātniskās pētniecības un mākslinieciskās jaunrades darbības struktūras un pārvaldības efektivitātes raksturojums un novērtējums.

Saskaņā ar Lietišķās zinātņu augstskolas “Baltijas Starptautiskās Akadēmijas” zinātniskās darbības Nolikumu zinātniskās pētniecības un mākslinieciskās jaunrades darbības struktūru un pārvaldi veido zinātnieku koleģiāla institūcija - Zinātniskā padome, Rektors un Zinātniska darba prorektors. Rektors ir BSA augstākā amatpersona, kas īsteno tās vispārējo administratīvo vadību un bez īpaša pilnvarojuma pārstāv jautājumos, kuri ir saistīti ar zinātniskās institūcijas administratīvo darbību. Rektors pilda Zinātniskās darbības likumā un citos normatīvajos aktos noteiktos pienākumus un funkcijas. Pētnieciskās darbības un studiju virziena «Mākslas» (BSA Dizaina skolā) mākslinieciskās jaunrades rezultātu uzraudzību un sasniegumu novērtējumu veic BSA Zinātniska darba prorektors. BSA lēmējorgāns ir Zinātniskā padome. Zinātniskās padomes izveidošanas un darbības kārtību, kā arī tās kompetenci nosaka Zinātniskās darbības likums un BSA Zinātniskās darbības nolikums. Zinātnisko padomi uz pieciem gadiem ar vienkāršu balsu vairākumu ievēlē BSA zinātnieku pilnsapulce. BSA Zinātniskā padomes locekļa amatā ievēlē no akadēmiskā personāla 9 personas ar doktora zinātnisko grādu.

Pētniecisko darbu veic šāds BSA personāls:

- akadēmiskais personāls;
- viesdocētāji;
- administrācijas darbinieki;
- studējošie.

BSA esošās zinātniskās darbības vadības sistēmas efektivitāte izpaužas akadēmiskā personāla, studējošo zinātniskās darbības rezultātos, zinātniskās kvalifikācijas paaugstināšanā, organizatoriskajos pasākumos, zinātnisko žurnālu, zinātnisko darbu krājumu izdošanas darbībā.

2. Zinātniskās pētniecības un/ vai mākslinieciskās jaunrades ieguldījuma augstskolas mērķu un uzdevumu sasniegšanā raksturojums un novērtējums.

Saskaņā ar Zinātniskās darbības nolikumu BSA “stratēģiskais mērķis ir zinātnisko pētījumu veikšana tās realizējamās zinātņu jomās, attīstot zinātniski pētniecisko kapacitāti, veicot starpdisciplinārus pētījumus, nodrošinot tehnoloģisko izcilību (zinātniski pamatotu teorētisko, praktisko un informatīvo bāzi u.c.)”.

BSA uzdevumi zinātniskās darbības jomā ir sekojošie:

- veikt zinātniskos pētījumus atbilstoši tās darbības mērķiem un Baltijas Starptautiskās Akadēmijas apstiprinātajai stratēģijai;
- veikt zinātniskās ekspertīzes atbilstoši kompetencei;
- veikt zinātnisku rakstu, monogrāfiju, pētījumu projektu pieteikumu, promocijas darbu recenzēšanu;
- ieteikumu sagatavošana akadēmiskā personāla un pētnieku zinātnisko darbu publicēšanai zinātniskajās izdevumos, studiju virzienā «Mākslas» (BSA Dizaina skolā) ieteikumus mākslinieciskās jaunrades projektu (izstāžu, konkursu, simpoziju, meistardarbnīcu) darbu vai materiālu publicēšanai vai eksponēšanas fakta atbilstības pārbaudamībai;

- atbilstoši kompetencei sniegt pakalpojumus pētniecības jomās vai studiju virzienā «Mākslas» mākslinieciskās jaunrades jomā vai studiju virzienā «Mākslas» mākslinieciskās jaunrades jomā;
- piedalīties un vadīt dažāda veida pētījumu projektus un pētniecības programmas, studiju virzienā «Mākslas» mākslinieciskās jaunrades programmas vai projektus;
- veicināt sadarbību ar citām augstākās izglītības, pētniecības un mākslinieciskās jaunrades iestādēm, valsts, biznesa, pašvaldību institūcijām un to pārstāvjiem,
- sekmējot zinātnes, mākslinieciskās jaunrades un augstākās izglītības vienotību;
- uzturēt kontaktus ar Latvijas Zinātņu akadēmiju, Latvijas Zinātnes Padomi;
- un citām zinātniski pētnieciskām un mākslinieciskās jaunrades iestādēm Latvijā un ārvalstīs;
- veicināt un koordinēt akadēmiskā personāla un studējošo zinātniski pētniecisko un mākslinieciskās jaunrades mākslinieciskās jaunrades darbību, atbalstīt autorus publicēt pētījumu rezultātus anonīmi recenzētos izdevumos, kuri iekļauti Web of Science, SCOPUS, ERIH+ un citās starptautiskās zinātnisko izdevumu datu bāzēs;
- izdot zinātniskos periodiskos izdevumus iekļaujot tur arī mākslinieciskās jaunrades darbus;
- organizēt zinātniskās konferences un seminārus un mākslinieciskās jaunrades projektus kā arī izstāžu, konkursu, simpoziju, meistardarbnīcu aktivitātes;
- veicināt akadēmiskā personāla un studējošo zinātnisko referātu sagatavošanu un prezentāciju starptautiskās zinātniskās konferencēs, apaļajos galdos, semināros un mākslinieciskās jaunrades projektus kā arī izstāžu, konkursu, simpoziju, meistardarbnīcu aktivitātes;
- konsultēt un sniegt palīdzību finansējuma piesaistīšanas un pētniecības projektu sagatavošanas jautājumos;
- informēt sabiedrību par zinātnisko pētījumu un mākslinieciskās jaunrades rezultātiem.

2022.-2024.gadā BSA turpināja īstenot savu zinātnisko stratēģiju, zinātniskajā darbībā sasniedzot šādus nozīmīgus rezultātus. Nozīmīgākie rezultāti sasniegti zinātnisko rakstu un kolektīvo monogrāfiju nodaļu izdošanā, kas tiek indeksētas starptautiskajās datubāzēs (Scopus, WoS, Erih+). Lai gan 2024. gads vēl nav beidzies, 2022. - 2024. gadā šajās datu bāzēs kopumā tika publicēti 104 raksti (Tabula 1.). Publikāciju skaits starptautiskajās datubāzēs (Scopus, WoS, Erih+) ir diezgan liels. BSA docētājiem ir raksturīga augsta Scopus datubāzē indeksēto rakstu un monogrāfiju nodaļu publicēto rakstu kvalitāte (Q1 un Q2). 2022.-2024. gados zinātniskajos žurnālos publicēti 30 raksti 1. un 2.kvartilī, kas veido 28,7% no visiem Scopus, WoS, Erih+ Scopus, WoS, Erih+datubāzēs esošajiem rakstiem. Apmēram puse no visiem BSA mācībspēkiem ir publicējušies zinātniskajos izdevumos, kuri ir indeksēti starptautiskās datubāzēs (Scopus, WoS, Erih+). Turklāt šādas publikācijas ir saistītas ar visu BSA studiju virzienu programmu saturu, kā arī ar visām zinātnes jomām, kas tiek īstenotas BSA. To īpaši apliecina augstais Latvijas Zinātnes padomes ekspertu īpatsvars BSA mācībspēku vidū. Neliels publikāciju skaita samazinājums 2024. gadā salīdzinot ar iepriekšējo gadu ir saistīts ar to, ka dati ir tikai par 2024. gada vidu. Prakse liecina, ka galīgos datus par 2024. gada publikācijām varēs iegūt līdz nākamā gada vidum. Pēdējo

2-3 gadu laikā ir pieaugusi mācībspēku aktivitāte publicēt savus rakstus izdevumos, kuri ir indeksēti Scopus, WoS, Erih+ datu bāzēs. Tas ļauj prognozēt, ka turpmākajos gados šādu publikāciju skaits būs vismaz 30 katrā studiju gadā. 40-45% no visa BSA akadēmiskā personāla ik gadu publicē rakstus starptautiskajās datubāzēs (Scopus, WoS, Erih+). BSA akadēmiskā personāla publikāciju saraksts atrodams 1. Pielikumā (Tabula 5.1.5. un Tabula 5.1.6.).

Tabula 1. BSA docētāju publikāciju skaits starptautiski recenzējamos izdevumos (Scopus, WoS, Erih+)

Studiju gads	Publikāciju skaits starptautiskajās datubāzēs (Scopus, WoS, Erih+) Publikāciju skaits starptautiskajās datubāzēs (Scopus, WoS, Erih+)
2021. - 2022. st.g.	30
2022. - 2023. st.g.	41
2023. - 2024. st.g.	33
Kopā	104

2022.-2024. gados tika publicētās 5 zinātniskas monogrāfijas sadarbībā ar Ukrainas, Lietuvas, Polijas zinātniekiem (sk. 1. Pielikumu).

BSA nodrošina arī maģistrantu un doktorantu zinātniski pētniecisku sagatavošanu. BSA organizētajās starptautiskajās zinātniskajās konferencēs 2022.-2024. gadā 217 maģistranti un doktoranti prezentēja zinātniskos tēzes un publicēja savus rakstus sekojošos BSA notikušo zinātnisko konferenču materiālu krājumos:

- 1) XIV Starptautiskās zinātniski praktiskās konferences “Izaicinājumu un iespēju laiks: problēmas, risinājumi, perspektīvas” 2024. gada 10.-11. maijs;
- 2) XII Starptautiskā zinātniski praktiskā konference “Sabiedrības transformācija sociālajās un humanitārajās zinātņu jomā” 24-25.11.2023;
- 3) XIII Starptautiskā zinātniski praktiskā konference “Izaicinājumu un iespēju laiks: problēmas, risinājumi, perspektīvas” 2023.gada 12.-13. maijs;
- 4) XI Starptautiskā zinātniski praktiskā konference “Sabiedrības transformācija sociālo un humanitāro zinātņu jomā” 09-10.12.2022;
- 5) XII Starptautiskā zinātniski praktiskā konference “Izaicinājumu un iespēju laiks: problēmas, risinājumi, perspektīvas” 2022.gada 13.-14. maijs.

Studenti veic aktīvu zinātniski pētniecisku darbu un publicē zinātniskus rakstus visās BSA studiju virzienu iekļautajās jomās. Paredzams, ka augsta studentu aktivitāte zinātniskajās publikācijās turpināsies arī 2025. - 2026. gados (Tabula 2.).

Tabula 2. BSA studentu (maģistrantu un doktorantu) publikācijas BSA starptautisko zinātnisko konferenču rakstu krājumos (2022. – 2024. gg.)

Studiju gads,	BSA studentu publikāciju skaits	Publikāciju zinātniskas jomas

konferences nosaukums	zinātnisko konferenču rakstu krājumos	
2021.-2022. st.g. <u>XII Starptautiskā zinātniski praktiskā konference “Izaicinājumu un iespēju laiks: problēmas, risinājumi, perspektīvas” 2022.gada 13.-14. maijs.</u>	63	Ekonomika, Vadība, Finanses un Grāmatvedība, Tulkošanā, Pedagoģijā, Sociālais Darbs,
2022.-2023. st.g. <u>XI Starptautiskā zinātniski praktiskā konference “Sabiedrības transformācija sociālo un humanitāro zinātņu jomā” 09-10.12.2022;</u> <u>XIII Starptautiskā zinātniski praktiskā konference “Izaicinājumu un iespēju laiks: problēmas, risinājumi, perspektīvas” 2023.gada 12.-13. maijs</u>	95	Tiesību Zinātne, Tūrisma un Viesnīcu Bizness, Sociālā Psiholoģija, Eiropas Pētījumi, Māksla un Dizains
2023.-2024. st. g. <u>XII Starptautiskā zinātniski praktiskā konference “Sabiedrības transformācija sociālajās un humanitārajās zinātņu jomā” 24-25.11.2023;</u> <u>XIV Starptautiskās zinātniski praktiskās konferences “Izaicinājumu un iespēju laiks: problēmas, risinājumi, perspektīvas” 2024. gada 10.-11. maijs</u>	59	
Kopā	217	

BSA zinātniskajā jomā svarīgākais sasniegums ir akadēmiskā personāla augstā kvalitāte. BSA ir ļoti augsts zinātņu doktoru īpatsvars. 2022.gadā tas bija 61,5% no visa akadēmiskā personāla, bet 2024. gadā šis īpatsvars pat pieauga līdz 63,1%. Mācībspēku augstā zinātniskā aktivitāte ļauj prognozēt arī tuvāko nākotni. Paredzams, ka 2025.-2026. studiju gadā šis īpatsvars būs ne mazāks par 63,0%. Augsts arī profesoru un asociēto profesoru īpatsvars. 2022. gadā šis kopīgais īpatsvars bija 26,5%, bet 2024. gadā – 27,7%. Paredzams, ka 2025.-2026. studiju gadā šis īpatsvars būs ne mazāks par 27,0% (Tabula 3.).

Tabula 3. BSA Zinātņu doktoru, profesoru, asociēto profesoru, docentu, vadošo pētnieku, lektoru, pētnieku skaits 2022. g. un 2024. g. un prognoze uz 2026.g.

	2022. g.		2024. g.		Prognoze uz 2026. g.	
	Skaits (īpatsvars no docētāju skaita)	Ar doktora grādu	Skaits (īpatsvars no docētāju skaita)	Ar doktora grādu	Īpatsvars no docētāju skaita	Ar doktora grādu īpatsvar
Docētāju amati						

			(Īpatsvars s no attiecīgā docētāju amata skaita)			(Īpatsvars s no attiecīgā docētāju amata skaita)		s no attiecīgā docētāju amata skaita
Profesori	9 (10,8%)	Kopā 26,5 %	7 (77,8%)	8 (12,3%)	Kopā 27,7 %	6 (75,0%)	Kopā vismaz 30,0%	Vismaz 75,0%
Asociētie profesori	13 (15,7%)		11 (84,6%)	10 (15,4%)		8 (80,0%)		Vismaz 80,0%
Docenti	37 (44,6%)		23 (62,2%)	28 (43,1%)		21 (75,0%)	vismaz 50,0%	vismaz 50,0%
Vadošie pētnieki	9 (10,8%)		9 (100,0%)	6 (9,3%)		6 (100,0%)	vismaz 12,0%	100,0%
Lektori	14 (16,9%)		-	13 (20,5%)		-	Kopā 5,0- 8,0%	
Pētnieki	1 (1,2%)		1 (100,0%)	-		-		100,0%
Kopā	83 (100,0%)		51 (61,5%)	65 (100,0%)		41 (63,1%)	100,0%	Vismaz 63,0% no docētāju skaita

BSA strādā docētāji un pētnieki, kuri ir Latvijas Zinātņu Padomes eksperti 6 zinātnes jomās. Kopējais ekspertu skaits 2022. un 2024. gadā ir stabils - 19. Tiek prognozēts, ka turpmāk ekspertu LZP skaits nebūs zemāks par šo līmeni. Augsts arī Latvijas Zinātnes Padomes ekspertu īpatsvars starp BSA mācībspēkiem. Turklāt šī daļa starp visu BSA akadēmisko personālu pēdējo divu gadu laikā ir palielinājusies. 2022.gadā tas bija 22,9%, 2024.gadā - 29,2%. BSA ir bijusi tendence stiprināt starpdisciplināro zinātnisko pētniecību, kas jo īpaši ir novedusi pie tā, ka starp šiem ekspertiem šobrīd ir trīs dažādu zinātņu eksperti (Tabula 4.).

Tabula 4. BSA docētāju Latvijas Zinātnes Padomes eksperti 2022. - 2024. gg. un prognoze uz 2026.g.

Zinātnes virziens	LZP ekspertu skaits		
	2022.g.	2024.g.	Prognoze uz 2026.g.
Ekonomika un uzņēmējdarbība	9	10	Vismaz 10
Psiholoģija	3	2	Vismaz 2-4
Tiesību zinātne	3	3	Vismaz 3-5

Socioloģija un sociālais darbs	2	2	Vismaz 2-3
Bioloģija	1	1	Vismaz 1
Citas sociālās zinātnes	1	1	Vismaz 1
Kopā	19 (22,9% no BSA docētājiem)	19 (29,2 % no BSA docētājiem)	Vismaz 19 – 24 (vismaz 28,0 – 30.0% no BSA docētājiem)

BSA nozīmīgākā zinātniskās darbības joma ir saistīta ar starptautisku zinātnisku konferenču organizēšanu un rīkošanu. Katru gadu notiek konference “Izaicinājumu un iespēju laiks: problēmas, risinājumi, perspektīvas” (maijā) un “Sabiedrības transformācija sociālajās un humanitārajās zinātņu jomā” (decembrī). Pamatojoties uz šo konferenču rezultātiem, tiek izdoti zinātnisko rakstu krājumi. Pamatojoties uz šo konferenču rezultātiem, tiek izdoti zinātnisko rakstu krājumi.

BSA izdod arī periodiskos zinātniskos žurnālus – "Administratīvā un Kriminālā Justīcija" un “Baltic Journal of Legal and Social Sciences”, kas kopš 2023. gada ir iekļauts Erih+ datubāzē.

2. Augstskolas noteikto zinātniskās pētniecības un mākslinieciskās jaunrades virzienu atbilstība augstskolas stratēģijai, īstenotajiem studiju virzieniem un tiem atbilstošajām studiju programmām, nozares aktualitātēm, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm

Augstskolas noteikto zinātniskās pētniecības un mākslinieciskās jaunrades virzienu atbilstības augstskolas stratēģijai, īstenotajiem studiju virzieniem un tiem atbilstošajām studiju programmām raksturojums un novērtējums.

Lietišķās zinātņu augstskolas “Baltijas Starptautiskās Akadēmijas” zinātniskās darbības Nolikums definē zinātniskās pētniecības virzienus saskaņā ar Noteikumiem par Latvijas zinātnes nozaru grupām, zinātnes nozarēm un apakšnozarēm:

- Ekonomika un uzņēmējdarbība;
- Psiholoģija;
- Socioloģija un sociālais darbs;
- Tiesību zinātne;
- Mūzika, vizuālās mākslas un arhitektūra.

Šīs jomas atspoguļo BSA īstenoto studiju virzienu saturu:

- Studiju virziens “Ekonomika” (Bakalaura studiju programma, Maģistra studiju programma, Doktora studiju programma)

- Studiju virziens “Tiesību zinātne” (Bakalaura studiju programma, Maģistra studiju programma, Doktora studiju programma)
- Studiju virziens “Psiholoģija” (Bakalaura studiju programma, Maģistra studiju programma)
- Studiju virziens “Viesnīcu un restorānu serviss, Tūrisma un atpūtas organizācija” (Bakalaura studiju programma, Maģistra studiju programma)
- Studiju virziens “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” (Bakalaura studiju programma, Maģistra studiju programma)
- Studiju virziens “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” (Bakalaura studiju programma, Maģistra studiju programma)
- Studiju virziens “Sociāla labklājība” (Bakalaura studiju programma, Maģistra studiju programma)
- Studiju virziens “Tulkošana” (Bakalaura studiju programma)
- Studiju virziens “Māksla” (Bakalaura studiju programma).

BSA visu zinātnisko virzienu akadēmiskais personāls ir publicējis rakstus, kas tiek ievietoti Scopus, Web of science, ERIH+ datubāzēs. Kopumā 2022. - 2024. gadam šis skaits bija 104. Lielākais šo rakstu īpatsvars ir jomās, kas saistās ar lielāko zinātņu doktoru skaitu, kuri ilgstoši veic intensīvu zinātnisko darbu – Ekonomika un uzņēmējdarbība (50.05%), Tiesību zinātnē (17,3%), Psiholoģija (15,4%) un Socioloģija un sociālais darbs (15,4%). Kopumā publikāciju īpatsvars šajās jomās ir 98,1%. (Tabula 5.).

Tabula 5. BSA mācībspēku publikācijas Scopus, Web of science, ERIH+ datu bāzēs atbilstoši zinātniskās darbības jomām 2022.-2024. gados

Nr.	Zinātniskās pētniecības virzieni	Publikāciju skaits	Īpatsvars no visām publikācijām
1.	Ekonomika un uzņēmējdarbība	52	50.0%
2.	Tiesību zinātne	18	17,3%
3.	Socioloģija un sociālais darbs	16	15,4%
4.	Psiholoģija	16	15,4%
5.	Mūzika, vizuālās mākslas un arhitektūra	2	1,9%
	kopā	104	100,0%

Atbilstoši visām zinātniskajām darbības jomām tiek organizētas BSA starptautisko zinātnisko konferenču sekcijas:

https://bsa.edu.lv/docs/science/book/conference_20240510.pdf

https://bsa.edu.lv/docs/science/book/conference_20231125.pdf).

Ekonomikas virzienā darbojas Profesoru padome. Padomes sastāvs:

- Mašarskis, BSA profesors , BSA profesors ekonomikas un uzņēmējdarbības nozare, LZP eksperte ekonomikas un uzņēmējdarbības nozare, Dr.oec., Padomes priekšsēdētājs
- T. Muravska, RSU profesore, BSA profesore ekonomikas un uzņēmējdarbības nozare, LZP eksperte ekonomikas un uzņēmējdarbības nozare, Dr.oec., Padomes priekšsēdētāja vietniece
- G. Rešina, BSA profesore ekonomikas un uzņēmējdarbības nozare, LZP eksperte ekonomikas un uzņēmējdarbības nozare, Dr.oec.
- I. Plotka, BSA profesore psiholoģijas nozare, LZP eksperte psiholoģijas nozare un tiesību zinātnes nozare, Dr.psych.
- Ž. Caurkubule, BSA profesore ekonomikas un uzņēmējdarbības nozare, LZP eksperte ekonomikas un uzņēmējdarbības nozare, Dr.sc.ing.
- J. Zelinski, Siedlces Universitātes profesors, hab. dr. (Siedlce, Polija), BSA vies. profesors.
- H. Danusevičs, Latvijas tirgotāju asociācijas valdes priekšsēdētājs.

Ekonomikas un tiesību zinātnes virzienos darbojas promocijas padomes.

BSA realizējas divas doktora studiju programmas:

- “Tiesību zinātnes” doktora studiju programma;
- “Reģionālās ekonomikas un ekonomiskas politikas” doktora studiju programma.

Doktora studiju programma “Tiesību zinātne” un “Reģionālās ekonomikas un ekonomiskas politikas” doktora studiju programma nodrošina studējošajiem teorētisko zināšanu un pētniecības iemaņu tālāku apguvi, sagatavojot patstāvīgai zinātniskās pētniecības darbībai izvēlētajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē. Doktora studijās programmu ietvaros tiek iegūtas nepieciešamās zināšanas, prasmes un iemaņas tālākam

patstāvīgam zinātniski pētnieciskam darbam, izmantojot jaunākos akadēmiskās un praktiskās zinātnes sasniegumus pasaulē.

Doktora studiju programmas “Tiesību zinātne” (programmas kods 51380) un “Reģionālās ekonomikas un ekonomiskas politikas” (programmas kods 51311) tiek īstenotas saskaņā ar Latvijas Republikas Augstskolu likumu, Zinātniskās darbības likumu, Ministru kabineta 2005.gada 27.decembra noteikumiem Nr.1001 “Doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji”, kā arī pamatojoties uz Ministru kabineta 2005.gada 27.decembra noteikumiem nr. 1000 “Noteikumi par doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) tiesību deleģēšanu augstskolām”.

Doktora studiju programmu svarīgāko daļu veido patstāvīga promocijas pētījuma veikšana un tā rezultāts, kas rezumējas ar promocijas darba sagatavošanu, patstāvīga pētījuma pamatrezultātu publisko prezentēšanu (publiskošana un aprobēšana), kas atbilst gan kopējam doktora līmeņa studiju programmu mērķim – padziļinātās pētniecības veikšana nolūkā sagatavot pamatotu, patstāvīgu, oriģinālu pētījumu (promocijas darbu), kas var veidot pamatu doktora zinātniskā grāda iegūšanai; gan Akadēmijas Doktora studiju programmas mērķim - īstenot augstākā līmeņa studijas tiesību zinātnē (“Tiesību zinātnes” programmā) un ekonomikā (“Reģionālās ekonomikas un ekonomiskas politikas” programmā) augsti kvalificētu zinātnieku sagatavošanai, tālākai zinātnes attīstībai Latvijas un starptautiskā kontekstā. Papildus doktora studiju programmā studējošiem tiek nodrošināta iespēja uzlabot savu kapacitātes līmeni, attīstot gan vispārējas prasmes tiesību zinātnē, kā arī sagatavoties docētāja darbam. Tāpat tiek rādītā iespēja iepazīties ar jaunākajiem nozares sasniegumiem ne tikai promocijas pētījuma ietvaros pētāmā jautājumā, bet arī plašākā zinātnes kontekstā.

Augstāka izglītība ir viens no demokrātiskās sabiedrības attīstības balstiem un Latvijas Republikas izaugsme nav iedomājama bez augsti kvalificētiem zinātnes doktoriem, kuri ir nepieciešami, lai attīstītos jebkura zinātnes sfēra. Sevišķi aktuāli tas ir tiesību zinātnēs un ekonomikas zinātnēs, jo šajās jomās ir nepietiekams doktoru skaits, kas varētu nodrošināt Latvijas zinātnes stabilo attīstību, kā arī varētu pretendēt uz Latvijas augstskolu profesoru, asociēto profesoru un docentu vakancēm un ar to varētu tikt piesaistīts jauno speciālistu sagatavošanā. Minētais īpaši var apgrūtināt augstākās izglītības iestāžu darbību tiesību zinātņu programmās un ekonomikas zinātņu programmās. Tāpat arī darba tirgū pieaug pieprasījums pēc arvien kvalificētākiem speciālistiem, īpaši tiesībzinātniekiem un ekonomikas zinātniekiem, kuri būtu

sagatavoti darbam dažādas tiesību un ekonomikas jomās, kur nepieciešams padziļinātas pētīšanas iemaņas tiesībzinātnē un ekonomikas zinātnē. Doktora studiju programmu veiksmīga darbība Latvijā palīdz mazināt nozares speciālistu trūkumu un veicinās straujāku tiesību zinātnes nozares un ekonomikas zinātnes nozares attīstību.

Lai veiktu perspektīvo novērtējumu no Latvijas Republikas interešu viedokļa, par pamatdokumentu tiek izmantota Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam (Latvija 2030). Šis dokuments iezīmē galvenās problēmas, kas saistītas ar izglītības sistēmu valstī, kā arī nozīmīgākos izaicinājumus augstākās izglītības jomā. Lai Doktora studiju programma „Tiesību zinātne” un “Reģionālās ekonomikas un ekonomiskās politikas” doktora studiju programma un spētu attīstīties un būt ilgtspējīgas, Programmu Padomes ieviesa studiju programmu mērķu un uzdevumu salāgošanu ar Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā aprakstītajiem rīcības virzieniem.

Doktora studiju programmu “Tiesību zinātne” un “Reģionālās ekonomikas un ekonomiskās politikas” Akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība noris atbilstoši attiecīgi studiju virziena “Tiesību zinātnes” un “Ekonomika” zinātnisko pētījumu virzieniem. BSA darbojas Zinātniskās padomes programmā “Tiesību zinātne” un “Reģionālās ekonomikas un ekonomiskās politikas” programmā, Doktorantūras padome “Tiesību zinātnes” programmā, Doktorantūras padome “Reģionālās ekonomikas un ekonomiskās politikas” programmā un Doktorantūras skola.

Doktora studiju programmu „Tiesību zinātnes” un “Reģionālās ekonomikas un ekonomiskās politikas” akadēmiskā personāla pētījumu tematika ir cieši saistīta ar studiju programmas saturu un docētāju akadēmiskajiem studiju kursiem. Studiju programmas docētāji attīsta savas zinātniskās kompetences un zinātniskās darbības virzienus. Kā daļu no šiem virzieniem viņi veic pētījumus, raksta zinātniskos rakstus, piedalās konferencēs, vada studējošo zinātniskos pētījumus/darbus. Studiju programmu docētāju veiktais pētniecības darbs tiek izmantots studiju kursu aprakstu, programmu sagatavošanā un studējošo apmācībā, un tam ir tieša ietekme uz studiju procesu.

Studiju programmu docētāji regulāri iepazīstina zinātnieku aprindas ar savu pētījumu rezultātiem, piedaloties Akadēmijas organizētajās konferencēs un zinātniskajos semināros, kā arī citu Latvijas un ārvalstu augstskolu organizētajās konferencēs, simpozijos un kongresos, kas gan paplašina profesionālo redzesloku, gan ļauj veikt zinātnisko darbību izvēlētajā jomā.

Papildus minētajam būtu īpaši izceļ arī tas, ka doktorantiem ir nepieciešams piedalīties arī augstskolas pedagoģiskajā praksē, kur viņi lekcijās un semināros

iepazīstina citu programmu un citu līmeņu studējošos cita starpā arī ar savas pētnieciskās darbības rezultātiem. Arī Akadēmijas docētāji izmanto doktorantu veikto pētījumu sasniegumus docējamajos studijuursos, piedalās kopējās publikācijās. Doktorantu studijas ietekme uz virziena programmām ir saskatāma vēl tāda aspektā, ka bakalaura un maģistra darbu sagatavošanā, veicot atbilstošā līmeņa pētījumus līdzīgās tēmās, tiek izmantoti doktorantu publikācijas, novadīto lekciju un semināru materiāli.

Doktorantu pētījumu rezultātu reprezentācija doktora studiju programmas zinātnisko virzienu ietvaros BSA konferencēs, apaļajos galdos, semināros ar BSA mācībspēku piedalīšanos, kā arī BSA doktorantu un docētāju kopīgās publikācijas ietekmē gan BSA bakalaura, gan maģistra programmu izglītības līmeni. BSA īsteno Rīcības plānus 2024.-2027.g. sadarbības ietvaros ar Ukrainas Nacionālās Zinātņu akadēmijas Rūpniecisko attīstības problēmu pētniecības centru un Sedlces Universitāti veikt kopīgus zinātniskos pētījumus un organizēt zinātniskās konferences. Šāda veida aktivitāšu ietvaros tiek pilnveidota doktorantu zinātniskā kvalifikācija.

Jānorada, ka pašlaik darbību uzsāk arī jaundibināta Doktorantūras skola, kura, cita starpā, nodrošinās tādu atsevišķu pētījumu, zinātnisko aktivitāšu, studiju kursu un atklāto lekciju īstenošanu, kas starpdisciplinārajā nozīmē ieinteresēs ne tikai pētniekus, doktorantūras studējošos, Tiesību zinātnes studiju virziena un Ekonomikas studiju virziena studējošos zemākajos studiju līmeņos, bet arī citu studiju programmu un virzienu studējošos. 6. un 7. tabulās norādītas divu doktorantūras programmu promocijas darbu tēmas, kas atspoguļo svarīgākās mūsdienu pētījumu jomas tiesību zinātnē un praksē un reģionālajā ekonomikā un ekonomiskajā politikā.

Tabula 6. Promocijas pētījumiem izvēlētas tēmas “Tiesību zinātnes” doktora studiju programmā 2022.g-2024.g.

Nr.	Doktoranta vārds, uzvārds	Promocijas darba tēma
1.	Mihails Gončarovs	Daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesiskās regulēšanas problēmas
2.	Jekaterina Sredņakova	Apsūdzība kriminālprocesā: teorijas un prakses aktuālie aspekti
3.	Sniedze Irbe	Latvijas un Eiropas līgumtiesību juridiskā analīze darījumos ar nekustamo īpašumu
4.	Viktorija Stasenko	Digitālā transformācija un komunikācijas problemātika civiltiesiskajā aspektā

5.	Sandra Joksta	Pie tiesu sistēmas piederīgiem juridisko profesiju pārstāvjiem izvirzīto noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas prasību piemērošanas problemātika Latvijā
6.	Maruta Ozoliņa	Uzturlīdzekļu institūts – problēmjaudājumi un tiesiskā regulējuma pilnveide
7.	Rihards Plotka	Noziedzīgo nodarījumu, kas veikti izmantojot kriptovalūtu, izmeklēšanas īpatnības un jomas aktuālās problēmas
8.	Karīna Tarvāne	Izmeklēšanas tiesneša tiesiskā statusa problemātika Latvijas Kriminālprocesā
9.	Igors Tomaševs	Īpaši aizsargājamā cietušā kriminālprosuālā statusa teorijas un prakses aktuālās problēmas Latvijas kriminālprocesā
10.	Arturs Avakjans	Privātās militārās kompānijas tiesiskais statuss un valsts atbildība
11.	Arturs Šmaukstelis	Juridiskajām personām piemērojami piespiedu ietekmēšanas līdzekļi: aktuālie problēmjaudājumi un tiesiskā regulējuma pilnveidošanas perspektīvas (starpnozaru pētījums)
12.	Aleksandrs Serovs	Krāpšanas krimināltiesiskā regulējuma teorētiskās un praktiskās problēmas un to iespējamie risinājumi
13.	Juris Zagorskis	Darba devēja tiesiskā stāvokļa aktuālās problēmas Latvija un ES
14.	Svetlana Mailite	Latvijas valsts institūciju un pašvaldību iestāžu loma Eiropas Savienībā un citās eiropas valstīs dzīvojošo nepilngadīgo tiesību aizsardzības jomā
15.	Anatoliy Lytvynenko	Datu konfidencialitāte veselības aprūpes jomā Eiropas valstu tiesībās
16.	Tetiana Petlina	Aptieku darbības aktuālie problēmjaudājumi un tiesiskā regulējuma pilnveidošanas perspektīvas

Tabula 7. Promocijas pētījumiem izvēlētas tēmas “Reģionālās ekonomikas un ekonomiskas politikas” doktora studiju programmā 2022.g-2024.g.

Nr.	Doktoranta vārds, uzvārds	Promocijas darba tēma
1.	Sofi Umer Qadir	Impulsu pirkšanas ietekme uz sociāli ekonomisko šķiru un ekonomikas moderējošā loma: Latvijas gadījums

2.	Boumso Samuel	Kriptovalūtu tirgus attīstība Kamerūnā
3.	Zemcova Anastasija	Mūsdienu problēmas un to risināšanas metožu ekonomiskais pamatojums tradicionālās un vegānu izcelsmes pārtikas produktu struktūras jomā
4.	Faheem Waqar	Mārketinga instrumenti ārvalstu investīciju piesaistei Pakistānas ekonomikai
5.	Irmatov Mukhammad	Reģionālās izmaiņas patērētāju uzvedībā koplietošanas ekonomikā
6.	Tugarina Alena	Ģeopolitisko risku ietekme uz tūrismu Latvijā
7.	Eniola Olamide Francis	Ekonomiskās integrācijas loma Nigērijas ekonomikas izaugsmē
8.	Kayumov Makhsudjon	Personāla atlases rentabilitāte, ņemot vērā Baltijas valstu reģionālās īpatnības
9.	Khan Atta-Us-Saboor	Mārketinga kombinācijas ietekme uz rentabilitāti
10.	Venkatesan Santhosh	Ekonomikas klasteri un finanšu pakalpojumi
11.	Yusupov Akhmadjon	The role of the C2C market in the sustainable development of the tourism industry of Uzbekistan
12.	Gaubā Vikash	Demonetizācijas sekas un digitālās valūtas attīstības perspektīvas Indijā
13.	Kana II Salomon	Darba ražīguma pieauguma faktori Kamerūnā
14.	Natig Safarli	Invalīdu nodarbinātības sociāli ekonomiskās problēmas Azerbaidžānā un to risināšanas veidi
15.	Jeļena Sventiska	Mazās uzņēmējdarbības ekonomiskā loma nodarbinātības veicināšanā Latvijā
16.	Renāte Indrika	Valsts atbalsta pasākumu efektivitātes nodrošināšana mazajiem uzņēmumiem Latvijas Republikā
17.	Vagif Bakhshaliyev	Demogrāfisko izaicinājumu virzība ilgtspējīgai ekonomikas izaugsmei Baltijas valstīs: biznesa perspektīvas un politikas atbildes

Aizstāvētie Promocijas darbi 2022. – 2024. studiju gadā

Darbs aizstāvēts 2024.g.	Oļegs Čerņiševs (Malta)	Galveno darbības rādītāju noteikšana finanšu iestādēm atbilstoši Eiropas Savienības reģionālajai dimensijai
--------------------------	-------------------------	---

Darbs aizstāvēts 2023.g.	Edgars Štāls (Latvija)	Ilgstošas sociālās aprūpes institūciju efektivitātes novērtēšana un apjoma prognozēšana Latvijas reģionos
Darbs aizstāvēts 2023.g.	Anatolijs Ļitviņenko (Ukraina)	Datu konfidencialitāte veselības aprūpes jomā Eiropas valstu tiesībās
Darbs aizstāvēts 2023.g.	Aleksejs Ļeontjevs (Krievija)	Integrēta pieeja nodokļu optimizācijai Latvijā
Darbs aizstāvēts 2022.g.	Veronika Siliņeviča (Latvija)	Elektroenerģijas pieprasījuma reakcijas mehānisma attīstības veicināšana ar atjaunīgo energoresursu integrāciju un patērētāju iesaisti Latvijā